

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

/2021. (.....) számú Kancellári Utasítás

**a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
rendszeres szociális ösztöndíj és alaptámogatás, valamint a rendkívüli szociális ösztöndíj
juttatás odaítélésének szempontrendszeréről, pontozási és igazolási rendjének
szabályairól**

Hatályba lépés napja: **2021. hó napján**

A hatályba lépéssel egyidejűleg hatályon kívül helyezett szervezetszabályozó eszköz(ök) módosítások nyomon követéséhez:

Felülvizsgálat:

⇒ szakmai megfelelőség: **Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság**

⇒ jogi megfelelőség: **Jogi Igazgatóság**

Felelős: **Nagy Gábor igazgató**

Kiadmányozó: **Kotán Attila Kancellár**

TARTALOMJEGYZÉK

I. Fejezet ÁLTALÁNOS RÉSZ	3
1.§ Az utasítás célja	3
2.§ Az utasítás hatálya	3
3.§ Jogszabályok	3
4.§ Fogalmak	4
II. Fejezet KÜLÖNÖS RÉSZ	6
5.§ A hallgató szociális helyzete megítélésének szempontrendszere	6
6.§ Rászorultsági csoportokba sorolás	7
III. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	7

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Térítési és Juttatási Szabályzata (a továbbiakban: TJSZ) 25. § (2) bekezdésére tekintettel, valamint az Egyetem Szervezeti és Működési Rendje (a továbbiakban: SZMR) 36. § (1) bekezdés e) pontja alapján a Hallgatói és Doktorandusz Önkormányzattal egyetértésben a következőkről rendelkezem.

I. Fejezet ÁLTALÁNOS RÉSZ

1.§ Az utasítás célja

Jelen utasítás célja a hallgató szociális helyzetének megítélésekor figyelembe veendő szempontrendszer, az ahhoz kapcsolódó pontrendszer, rászorultsági csoportok, továbbá az ezeket alátámasztó igazoláslista meghatározása.

2.§ Az utasítás hatálya

- (1) A jelen utasítás hatálya kiterjed
 - a) az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban álló személyre (a továbbiakban: hallgató);
 - b) a hallgató szociális helyzetének megítélése során figyelembe veendő természetes személyekre;
 - c) a hallgató szociális helyzetének megítélését végző természetes személyekre.

- (2) A jelen utasítás hatálya kiterjed a hallgató szociális helyzetének
 - a) a rendszeres szociális ösztöndíj és alptámogatás, valamint a
 - b) rendkívüli szociális ösztöndíjkapcsán szükséges megítéléséhez alkalmazandó szempontrendszerre, a pontozásának, rászorultsági csoportokba sorolásnak, továbbá a figyelembe venni kért tények és körülmények igazolásának rendjére.

- (3) Jelen utasítás rendelkezéseit a TJSZ-ben foglaltak keretei között az abban foglalt rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.

3.§ Jogszabályok

- (1) A jelen utasítás alkalmazása során különösen az alábbi jogszabályokat, belső szabályzókat kell alapul venni:
 - a) a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.)
 - b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
 - c) a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Jtr.)
 - d) az Egyetem Térítési és Juttatási Szabályzata.

4.§ Fogalmak

- (1) Jelen utasítás alkalmazásában:
- a) **árva:** az a 25 évnél fiatalabb hallgató, akinek mindkét szülője, illetve vele egy háztartásban élt hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától külön élt szülője elhunyt és nem fogadták örökbe;
 - b) **családfenntartó:** az a hallgató,
 - ba) akinek legalább egy gyermeke van,
 - bb) aki a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján ápolási díjra jogosult;
 - c) **doktorandusz:** a doktori képzésben részt vevő hallgató;
 - d) **eltartó:** Eltartónak minősül az öneltartó, a családfenntartó személy és minden a háztartásban élő személy, aki nem eltartott;
 - e) **eltartott:** eltartottnak, ezen belül
 - ea) *tanuló eltartottnak* minősül az a személy, aki a pályázat által vizsgált időszak kezdetéig még nem töltötte be a 25. életévét, és:
 - ea) még nem iskoláskorú gyermek; vagy
 - eab) nappali munkarendű köznevelésben vesz részt; vagy
 - eac) felsőoktatásban, nappali aktív státuszban vesz részt (kivétel doktorandusz jogviszony) vagy
 - ead) nappali munkarendű OKJ képzésben vesz részt.
 - eb) *nem tanuló eltartottnak* minősül az a személy, aki
 - eba) fogyatékossgal él
 - ebb) ápolási díjat folyósítanak utána, vagy
 - ebc) aki gyámság vagy gondnokság alatt áll;
 - f) **félárva:** az a 25 évnél fiatalabb hallgató, akinek egy szülője elhunyt és nem fogadták örökbe;
 - g) **fogyatékossgal élő:** aki mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;
 - h) **fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult hallgató:** az a hallgató, aki
 - ha) fogyatékossga miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, illetve aki fogyatékossga miatt rendszeresen személyi és/vagy technikai segítségnyújtásra és/vagy szolgáltatásra szorul, vagy
 - hb) munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, és ez az állapot egy éve tart vagy előreláthatólag még legalább egy évig fennáll;
 - i) **halmozottan hátrányos helyzetű:** az az ösztöndíj pályázat leadási határidejének napjáig huszonötödik életévét be nem töltött személy, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül;
 - j) **hátrányos helyzetű:** az az ösztöndíj pályázat leadási határidejének napjáig huszonötödik életévét be nem töltött személy, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint hátrányos helyzetűnek minősül;

- k) **jövedelem:** a ka) pontban foglalt kivétellel, valamint figyelemmel a kb) és kc) pontokban foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Sztatv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – pénzben megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a Sztatv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és
 - azon pénzben megszerzett bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;
- ka) a k) pontban foglaltaktól eltérően jelen utasítás alkalmazásában nem minősül jövedelemnek
- (i) öneltartó pályázó esetén Diákhitel, Bursa Hungarica ösztöndíj, tanulmányi ösztöndíj, rendszeres és rendkívüli szociális ösztöndíj, alaptámogatás, családi pótlék, az időskorúak járadékán és az ápolási díjon kívüli önkormányzat által folyósított szociális ellátások, hátrányos helyzetre tekintettel kapott támogatás, fogyatékosági támogatás;
 - (ii) nem öneltartó pályázó esetén a háztartás tagjai számára folyósított a Diákhitel, Bursa Hungarica ösztöndíj, minden felsőoktatási intézménytől kapott a doktorandusz ösztöndíjtól eltérő ösztöndíj, a családi pótlék, az időskorúak járadékán és az ápolási díjon kívüli önkormányzat által folyósított szociális ellátások, hátrányos helyzetre tekintettel kapott támogatás, fogyatékosági támogatás, árvaellátás, valamint a tanuló eltartottak jövedelmei.
- kb) a k) pont alkalmazásában elismert költségnek minősül az Sztatv.-ben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával. Ha a mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele nem több a kistermelés értékhatáránál (illetve ha részére támogatást folyósítottak, annak a folyósított támogatással növelt összegénél), akkor a bevétel csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel, vagy a bevétel 85%-ának, illetőleg állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel.
- kc) a k) pont alkalmazásában befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, a társadalombiztosítási járulék, a nyugdíjjárulék és az egészségügyi szolgáltatási járulék.
- l) **rendszeres és nem rendszeres jövedelem**
- la) **rendszeres jövedelemnek** minősül az a jövedelem, ami legalább három egymást követő hónapban keletkezett, így különösen a havi rendszerességgel járó munkabér (illetmény, pótlék), illetve az e helyett kifizetett távolléti díj, a szerződés alapján havonta járó díjazás, rendkívüli munkavégzésért járó munkabér vagy egyéb jövedelem.
 - lb) **nem rendszeres jövedelemnek** számít a rendszeres jövedelem kategóriába nem tartozó jövedelem. Különösen a jutalom, törzsgárda jutalom, prémium, 13. havi illetmény.
- m) **nagycsaládos:** az a hallgató, akinek
- ma) legalább két eltartott testvére vagy három gyermeke van, vagy

- mb) eltartóin (eltartóján) kívül legalább két vele egy háztartásban élő személyre igaz, hogy havi jövedelme nem éri el a minimálbér összegét, vagy
- mc) legalább két kiskorú gyermeknek a gyámja;
- n) **öneltartó:** gazdaságilag önálló háztartást képző eltartó nélküli személy, akit rokonai a megélhetését semmilyen formában – ide értve lakhatási, utazási, étkezési költségeket – nem támogatják.

II. Fejezet KÜLÖNÖS RÉSZ

5.§

A hallgató szociális helyzete megítélésének szempontrendszere

- (1) A hallgató szociális helyzetének megítélésekor figyelembe kell venni
 - a) a hallgató lakcíme szerinti ingatlanban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett vagy tartózkodási hellyel rendelkezők számát és jövedelmi helyzetét;
 - b) a képzési hely és a lakóhely közötti távolságot, az utazás időtartamát és költségét,
 - c) amennyiben a hallgató tanulmányai során nem a Tbj. szerinti közös háztartásban él, ennek költségeit,
 - d) a fogyatékos hallgatónak mekkora összeget kell fordítania különleges eszközök beszerzésére és fenntartására, speciális utazási szükségleteire, valamint személyi segítő, illetve jelnyelvi tolmács igénybevételére,
 - e) a hallgató vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadásait,
 - f) a hallgatóval közös háztartásban élő eltartottak számát, különös tekintettel a vele együtt eltartott gyermekek számára,
 - g) az ápolásra szoruló hozzátartozó gondozásával járó költségeket.
- (2) A jövedelmi helyzet megítélése körében az egy főre jutó havi nettó jövedelem megállapítása akként történik, hogy a pályázó és a pályázóval közös háztartásban élők
 - aa) havonta rendszeresen mérhető jövedelmeinek az utolsó három hónap átlaga, és
 - ab) nem rendszeres jövedelmeinek az utolsó egy év tizenkettedealapján számított havi nettó jövedelem összegét el kell osztani a pályázó és vele közös háztartásban élők számával.
- (3) A hallgató kérésére a bizonyított jövőbeni jövedelemváltozást is figyelembe kell venni, melyről az Egyetemi Szociális Bizottság (továbbiakban: ESZB) egyedileg dönt.
- (4) A szociális helyzet megítélése során a jelen utasítás 1. számú mellékletben meghatározott, csatolandó dokumentumok alapján kell a hallgató pályázatában, kérelmében szereplő tényeket igazolni a rendszeres szociális ösztöndíj és alaptámogatás, valamint a rendkívüli szociális ösztöndíj igénylése során is.
- (5) Amennyiben a hallgató a jelen utasítás 1. számú melléklete szerinti csatolandó dokumentumok közül valamely igazolást nem, hiányosan vagy határidőre (hiánypótlási lehetőség biztosítása esetén ideértve a hiánypótlási határidőt is) nem csatolta pályázatához, az adott szempont szerint nem kaphat pontot a szociális helyzet megítélése során, illetve az adott szempont nem vehető figyelembe a rászorultsági csoportba sorolás során.

Ha a jövedelemre vonatkozó igazolásokat nem csatolta, vagy nem teljes körűen csatolta, akkor a határidőre rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kell megállapítani a jövedelemhez kapcsolódó – 1. és 2. számú mellékletekben rögzített pontrendszerben leírtak szerinti – részpontszámot. A határidőn túl, illetve nem az előírt módon beadott pályázat esetén nem kerülhet sor a szociális helyzet megítélésére.

6.§

Rászorultsági csoportokba sorolás

- (1) Az ESZB külön rászorultsági csoportba sorolja azt a pályázó hallgatót, aki szociális helyzete alapján rendszeres szociális ösztöndíjra jogosult a Jtr. 21. §-ában foglaltakat figyelembe véve és aki – az eljárásban csatolt dokumentumok alapján – igazoltan
- fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult, vagy
 - halmozottan hátrányos helyzetű, vagy
 - családfenntartó, vagy
 - nagycsaládos, vagy
 - árva.

Ezen rászorultsági csoportba sorolt pályázó hallgató rendszeres szociális ösztöndíja havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 20%-a.

- (2) Az ESZB külön rászorultsági csoportba sorolja azt a pályázó hallgatót, aki szociális helyzete alapján rendszeres szociális ösztöndíjra jogosult a Jtr. 21. §-ában foglaltakat figyelembe véve és aki – az eljárásban csatolt dokumentumok alapján – igazoltan
- hátrányos helyzetű, vagy
 - gyámsága nagykorúsága miatt szűnt meg, vagy
 - félárva.

Ezen rászorultsági csoportba sorolt pályázó hallgató rendszeres szociális ösztöndíja havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 10%-a.

- (3) Az ESZB külön rászorultsági csoportba sorolja azt a pályázó hallgatót, aki a Jtr. 26-26/A.§ szerinti – nem a részképzés idejére adományozott – ösztöndíjban részesül. Ezen pályázó hallgató rendszeres szociális ösztöndíja havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 10%-a.

III. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- Jelen utasítás az aláírást követő napon lép hatályba.
- A szociális helyzet – rendszeres szociális ösztöndíj és alaptámogatás során történő – megítélésekor figyelembe veendő szempontrendszerhez kapcsolódó pontrendszer, a pályázatban – a hallgató által figyelembe venni kért körülmények alátámasztására – benyújtandó dokumentumok körének meghatározása jelen utasítás 1. számú mellékletét képezi.
- A szociális helyzet váratlan romlásának – rendkívüli szociális ösztöndíj során történő – megítélésekor figyelembe veendő szempontrendszerhez kapcsolódó pontrendszer meghatározása jelen utasítás 2. számú mellékletét képezi.
- Jelen utasítás a rendszeres szociális ösztöndíj és alaptámogatás pályázatokhoz tartozó pontrendszert és Igazoláslistát, illetve a rendkívüli szociális ösztöndíjhoz tartozó pontrendszert kizárólag a 2021/2022. tanév őszi félévére vonatkozóan tartalmazza.
- Jelen utasítás gondozását a Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság végzi.

(6) Jelen utasítás megtalálható és letölthető az alábbi honlapon:
http://kancellaria.bme.hu/munkatarsaknak/kancellari_utasitasok

Budapest, 2021. június ...

.....
Kotán Attila
kancellár

Mellékletek:

1. számú melléklet: Pontrendszer a rendszeres szociális ösztöndíjhoz és alaptámogatáshoz, Igazoláslista
2. számú melléklet: Pontrendszer a rendkívüli szociális ösztöndíjhoz